

**ОПШТИ УСЛОВИ
ЗА ОСИГУРАЊЕ ВЛАСНИКА ВАЗДУХОПЛОВА ОД
ОДГОВОРНОСТИ ЗА ШТЕТУ ПРИЧИЊЕНУ ТРЕЋИМ
ЛИЦИМА И ПУТНИЦИМА**

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

По овим Условима осигурава се:

- одговорност власника ваздухоплова Р.С., односно БиХ за штете причињене трећим лицима и путницима у складу са одредбама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају, прописима којима се уређује ваздухопловство у БиХ и прописима који важе у ЕСАА.

Члан 2.

У смислу ових Улова поједини изрази значе:

- **“ваздухоплов”** – свака направа која може да се креће или одржава у ваздуху и која испуњава прописане услове за безбедну ваздушну пловидбу,

- **“лет ваздухоплова подразумева”**:

1. у односу на путника и ручни пртљак-време превоза путника ваздухопловом, укључујући њихово укрцавање и искрцавање,

2. у односу на терет и предани пртљак-време превоза терета и пртљага од тренутка предаје терета или пртљага авио-превознику до тренутка њихове испоруке овлашћеном примаоцу,

3. у односу на трећа лица-употребу ваздухоплова од тренутка давања снаге моторима у сврху вожења по површини земље или стварног полетања до тренутка када је ваздухоплов на површини земље, а његови мотори су потпуно заустављени, као и кретање ваздухоплова помоћу возила за

вучу или гурање, односно помоћу сила које су типичне за погон или узгон ваздухоплова, посебно ваздушним струјама.

- **“усидрење”** – период времена док се хидроавион налази у пловном стању усидрен или привезан, укључивши и поринуће и извлачење из воде,

- **“домаћи ваздушни саобраћај”** – летење при чијем се обављању место поласка и место опредељења налази на територији РС, односно БиХ,

- **“међународни ваздушни саобраћај”** – је летење при чијем се обављању место поласка или место опредељења налази на територији две државе или на територији једне државе ако је предвиђено међуслетање на територији друге државе,

- **„Чикашка конвенција“**-конвенција о међународном цивилном ваздухопловству је међународни споразум, потписан у Чикагу 7. Децембра 1944 године, који садржи правила о ваздушном простору, регистрацији ваздухоплова, ваздухопловној сигурности, као и остала правила држава потписница у вези са ваздушним саобраћајем.

- **“путник”** – лице које се превози ваздухопловом уз сагласност власника ваздухоплова, осим чланова летачке и кабинске посаде ваздухоплова који су на дужности за вријеме лета ваздухоплова.

- **„ЕСАА споразум“**-(енгл. European Common Aviation Area Agreement) је мултилатерални споразум о успостављању европске заједничке ваздухопловне области.

- **Највиша допуштена маса ваздухоплова при узлетању** (енгл. Maximum Take Off Mass-у даљем тексту:МТОМ) је највиша допуштена маса ваздухоплова при узлетању која одговара одобреној маси специфичној за сваки тип ваздухоплова и која је утврђена у уверењу о пловидбености ваздухоплова.

- **„Специјална права вучења“** (енгл. Special Drawing Rights-у даљем тексту:SDR) је обрачунска јединица коју одређује Међународни монетарни фонд.

ОБАВЕЗЕ ОСИГУРАВАЧА

Члан 3.

Уговором о обавезном осигурању покривене су:

- 1) Штете на лицима и штете на стварима проузроковане трећим лицима за време лета ваздухоплова,
- 2) Штете на лицима које претрпи путник за време лета ваздухоплова,
- 3) Штете на стварима због губитка, односно оштећења личних ствари путника које се налазе у кабини ваздухоплова и
- 4) Штете на стварима због губитка, односно оштећења терета и предатог пртљага.

Обавеза осигуравача у смислу предходног става не може прећи износ предвиђен у полиси (осигурани износ). Уговор о осигурању не покрива штете из тачки 3) и 4) овог члана ако се ваздухоплов не користи у комерцијалне сврхе.

Члан 4.

Уговором о осигурању покривене су и штете због ризика рата, терористичких активности, отмице, саботаже, незаконитог присвајања ваздухоплова и побуне.

Изузетно од става 1. овог члана уговор о осигурању не покрива штете због ризика рата и тероризма за:

- 1) Државне ваздухоплове дефинисане у складу са Чикашком конвенцијом,
- 2) Ваздухопловне моделе којима МТОМ износи до 20кг,
- 3) Летелице које полећу с ногу пилота (укључујући моторне параглајдере и змајеве),
- 4) Везане балоне,
- 5) Папирне змајеве,
- 6) Падобране (укључујући вучене падобране)

- 7) Ваздухоплове, укључујући једрилице, којима МТОМ износи до 500кг, и микролаке ваздухоплове који се:
- користе у некомерцијалне сврхе или
 - користе за обуку возача ваздухоплова локално, који не укључују прелазак државне границе.

Члан 5.

Осигуравач ће накнадити осигуранику и трошкове судских поступака који су вођени у сагласности са осигуравачем, а у циљу заштите осигураника од неоправданих одштетних захтева трећих лица.

Уколико би износ исплаћен ради побијања таквог одштетног захтева био већи од осигураног износа, онда би обавеза осигуравача да плати трошкове судског поступка била ограничена на део који је сразмеран односу суме судских трошкова и осигураног износа.

Члан 6.

Осигурани износ представља горњу границу обавезе осигуравача по једном ваздухоплову за све штете настале као последица једног штетног догађаја.

Осигурањем законске одговорности према трећим лицима нису покривене штете које претрпе путници и чланови летачке и кабинске посаде ваздухоплова, који су на дужности за време лета ваздухоплова

Члан 7.

Утврђивање штете из основа законске одговорности према трећим лицима врши осигуравач у заједници са осигураником, односно уколико дође до спора - суд.

Осигураник не сме без сагласности осигуравача признати своју одговорност за штете нанете трећим лицима. Уколико осигураник учини такво признање, оно не обавезује

осигуравача који је дужан дати накнаду само ако се накнадно утврди да је осигураник стварно одговоран за насталу штету.

ИСКЉУЧЕНИ РИЗИЦИ

Члан 8.

Осигуравач неће надокнадити штету у следећим случајевима:

- за време док је ваздухопловом управљало лице које нема одговарајућу дозволу за рад (у смислу Закона о ваздушној пловидби и осталих важећих прописа) за управљање конкретном врстом ваздухоплова (изузев док се ваздухоплов вози по земљи, а њиме управљају овлашћени механичари – квалификовани који нису предвиђени за лет),

- учествовањем на ваздухопловним утакмицама, извођење акробатских, рекордних и сличних летова који представљају специјалне летове (изузев ако се то изричито уговори и уз плаћање додатне премије),

- коришћењем терена – аеродрома – летишта која немају одобрење надлежних ваздухопловних органа за слетање и полетање, изузев у случају више силе или ако је такву одлуку донео пилот који има одговарајуће овлаштење ваздухопловних органа за доношење таквих одлука,

- непредузимањем прописаних, односно одговарајућих мера предострожности од стране осигураника у циљу безбедности ваздухоплова за време док се овај налази на отвореном простору,

- укрцајем већег броја путника или веће количине терета од капацитета, односно од максимално дозвољеног оптерећења ваздухоплова,

- остваривањем хемијског ризика приликом употребе ваздухоплова за авиотретирање пољопривредних и шумских површина (изузев ако се посебно уговори уз додатну премију),

- док се ваздухоплов налази ван географских граница наведених у полиси, изузев у случају више силе,

-штрајком, грађанским немирима или сличним догађајима, конфискацијом, узапћењем, одузимањем, запленом или било којим поступком владе пријатељске или непријатељске државе, правно или фактички признате или непризнате, као и њихов орган (изузев ако се посебно не уговори).

ОБАВЕЗЕ ОСИГУРАНИКА

Члан 9.

Осигураник је дужан:

1. Да приликом закључења уговора о осигурању пријави све околности које могу утицати на оцену ризика.

2. Да за време трајања осигурања не предузима, без сагласности осигуравача, никакве радње којима се повећава ризик и да такве радње не дозволи ни трећим лицима.

3. Да за осигурани ваздухоплов води све законским и другим прописима предвиђене исправе и књиге и да их на захтев осигуравача достави на увид.

4. Да се према осигураном ваздухоплову односи са пажњом доброг привредника и предузме све потребне мере у циљу обезбеђења његове сигурности.

5. Да предузме, по могућности у сагласности са осигуравачем све разумне мере у циљу избегавања односно смањења штета.

6. Да о насталом губитку или штети одмах обавести осигуравача и предузме мере у циљу обезбеђења оштећеног ваздухоплова, његове опреме и прибора.

НАКНАДА ШТЕТЕ

Члан 10.

Осигуравач је дужан накнадити штету плативу по овим Условима у року предвиђеним Законом о обавезним осигурањима у саобраћају.

Рок из претходног става може се продужити у случају када исплата накнаде зависи и од иностраног реосигуравача.

РЕГРЕС

Члан 11.

Исплатом накнаде штете на осигуравача, у границама исплаћене накнаде, прелазе сва права која осигураник има према трећим лицима одговорним за насталу штету.

Осигураник је дужан да обезбеди право на накнаду штете од лица одговорног за штету и да га на захтев осигуравача пренесе на њега, као и да пружи осигуравачу помоћ у остварењу тога права.

ВАЗДУШНА ПЛОВИДБА

Члан 12.

Осигурање по овим Условима обухвата летове који се обављају под нормалним условима и околностима у ваздушном простору РС, односно БиХ, уколико се другачије не уговори.

ТРАЈАЊЕ ОСИГУРАЊА

Члан 13.

Обавеза осигуравача почиње истеком посљедњег, тј. 24. часа дана који је у полиси осигурања означен као дан почетка осигурања а престаје истеком посљедњег, тј. 24 часа дана који је у полиси осигурања означен као дан истека трајања осигурања, ако није другачије уговорено.

Осигурање ваздухоплова на одређено путовање почиње од тренутка када се ваздухоплов стави у покрет ради извршења осигураног путовања у полазном месту (наведеном у полиси) и траје док ваздухоплов не заврши са кретањем непосредно после слетања у месту определења (наведеног у полиси).

Члан 14.

Уколико се другачије не уговори, премија се плаћа непосредно по закључењу уговора о осигурању, и то унапред у целом износу за годину дана, односно за период осигурања, ако је закључено осигурање са роком трајања краћим од годину дана.

Премија са плаћа у КМ.

ПОВРАЋАЈ ПРЕМИЈЕ ЗА ВАЗДУХОПЛОВЕ ВАН САОБРАЋАЈА

Члан 15.

Ако се осигурани ваздухоплов налази изван саобраћаја најмање 30 дана непрекидно, односно онолико узастопних дана колико је предвиђено у полиси, осигураник има право на поврат премије али само за време изнад 30 дана, односно броја дана некоришћења ваздухоплова, умањене за режијски додатак. Ово се не односи на ваздухоплове који су причинили штету покривену овим осигурањем, као и на ваздухоплове осигуране на период краћи од годину дана.

Уз захтев за поврат премије у смислу овог члана, осигураник је дужан да достави доказе да се ваздухоплов стварно налазио изван саобраћаја одређени период, као и изјаву да ваздухоплов није причинио штету која би теретила осигурање.

ПРЕНОС ПРАВА ИЗ ОСИГУРАЊА

Члан 16.

Уколико се другачије не уговори, осигурањем по овим Условима покривен је само интерес осигураника наведеног у полиси.

Осигураник не може без пристанка осигуравача, своја права из осигурања преносити на трећа лица.

РЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Члан 17.

Уколико код примене ових Улова дође до спора, осигураник и осигуравач уговарају надлежност према мјесту (седишту) осигуравача.

Члан 18.

Код ваздухоплова који се реосигуравају у иностранству, у случају колизије одредби услова које је предвидео инострани осигуравач, са одредбама ових Улова, примениће се одредбе услова иностраног реосигуравача.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19.

На питања одговорности власника ваздухоплова за штету коју проузрокује трећим лицима и путницима, а која нису уређена одредбама ових услова, сходно се примењују одредбе осигурања власника возила од одговорности за штете проузроковане трећим лицима као и одредбе прописа којима се уређује ваздухопловство у БиХ.